

20²⁴

DE
STAAT
VAN DE
OUDER
2024

Wat ouders vinden

LEES VERDER

ODE AAN DE OUDER

'Ode aan de leraar' was vorig jaar het motto van de Staat van de Ouder. Omdat leraren er dagelijks voor zorgen dat onze kinderen goed onderwijs krijgen op een fijne plek. Ons onderzoek liet toen zien dat ouders dit zien en waarderen.

Dit jaar brengen we een 'Ode aan de ouder'. Want ouders staan ten onrechte nogal eens in een kwaad daglicht in het onderwijs. Het is niet gemakkelijk om het als ouder goed te doen in de ogen van sommige mensen in en om het onderwijs.

Ouders wordt dan aangeprept dat ze te weinig, te veel of op de verkeerde manier betrokken zijn bij het onderwijs aan hun kinderen. Ze komen te vaak op school, of niet vaak genoeg. Ze bemoeien zich te veel of te weinig met de school. Geen ouder te krijgen voor de medezeggenschapsraad, of de ouders willen overal over meedenken.

Participatie? Graag, maar dan wel alleen in de uitvoering en niet te kritisch meedenken.

Het is een dunne lijn en ook ouders zelf voelen dat. Het komt vaak voor dat we ouders spreken die eigenlijk niet in gesprek durven op school als er iets speelt. Bang om gezien te worden als 'curling-ouder', 'tiger mama' of 'bemoeivader'. Bezorgd dat het zorgt voor extra werkdruk voor toch al zichtbaar overbelaste leraren.

Maar betrokkenheid bij je kind betekent ook betrokken zijn bij school. Ouders zijn de logische vertegenwoordigers van hun kinderen en hebben niet alleen het recht, maar ook de plicht om voor ze op te komen.

Ouders voelen te vaak dat ze zich hiervoor moeten verontschuldigen.

In de afgelopen tien jaar gaven we bij Ouders & Onderwijs meer dan 100.000 ouders advies over school. En steeds meer ouders weten ons te vinden, gemiddeld ruim 50 per dag. Dat zijn vaak ouders waarbij het niet lekker loopt in de samenwerking met school of waarbij het niet goed gaat met hun kinderen.

Het raakt me telkens weer om te zien hoe deze ouders strijden voor hun kind. Maar ook de bereidheid die er vaak is om het perspectief van de school te zien, nog een keer het gesprek aan te gaan en mee te denken over wat wel kan werken.

2024

Het negatieve imago van ouders doet geen recht aan de echte praktijk: de meeste ouders zijn een geweldige steun voor hun kinderen én voor de school.

In deze Staat van de Ouder blijkt dat ook weer. Ouders zijn over het algemeen zeer positief over de relatie met school. Ze helpen graag mee met uiteenlopende activiteiten en denken mee in de medezeggenschapsraad. Zijn er verbeterpunten? Vast en zeker. Maar als een paal boven water staat dat ouders en onderwijs sámen het beste bereiken voor alle kinderen.

Ouders & Onderwijs staat alweer 10 jaar pal voor het belang van ouders in het onderwijs. Vanuit de overtuiging dat betrokkenheid van ouders bij het onderwijs zorgt voor gelukkige kinderen en goed onderwijs. Soms hebben ouders hierbij een steuntje nodig en die bieden wij ze met liefde. Er zijn nog meer dan voldoende uitdagingen die de komende tien jaar op ons af zullen komen. Wij zijn er klaar voor, dus laten we samen optrekken voor nog beter onderwijs voor onze kinderen.

Lobke Vlaming

DIRECTEUR OUDERS & ONDERWIJS

INHOUD

DE STAAT VAN DE OUDER
IS EEN UITGAVE VAN
OUDERS & ONDERWIJS

Hoofdstuk 1

RELATIE OUDERS EN SCHOOL

PAGINA 06

Hoofdstuk 2

HULP VAN OUDERS IN DE SCHOOL

PAGINA 14

Hoofdstuk 3

SAMENWERKING TUSSEN OUDERS EN SCHOOL

PAGINA 22

Hoofdstuk 4

MEDEZEGGENSCHAP

PAGINA 32

Hoofdstuk 5

OUDERBETROKKENHEID OP HET MBO

PAGINA 42

Hoofdstuk 6

10 JAAR OUDERS & ONDERWIJS

PAGINA 50

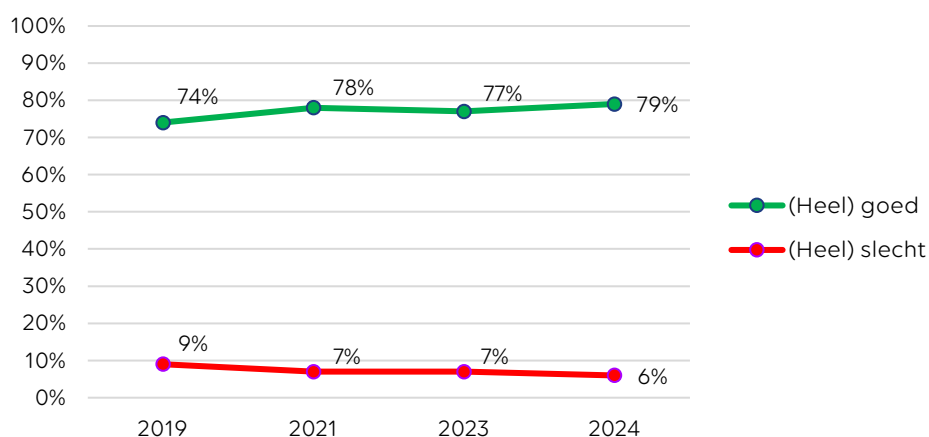
RELATIE OUDERS EN SCHOOL

Ouderbetrokkenheid: veel scholen zeggen dat ze er mee bezig zijn, maar hoe zit dat eigenlijk in de praktijk? De meeste ouders zijn positief over hun relatie met de school en het contact met de leraren. Toch is er nog veel ruimte voor verbetering, vooral in het voortgezet onderwijs.

RELATIE OUDERS EN SCHOOL

De relatie tussen ouders en de school is al jaren positief. Ruim driekwart van de ouders beoordeelt deze relatie als (zeer) goed, zowel in het basis- als voortgezet onderwijs. De slechte relatie met school tijdens de coronaperiode lijkt weer helemaal hersteld te zijn.

Relatie met de school

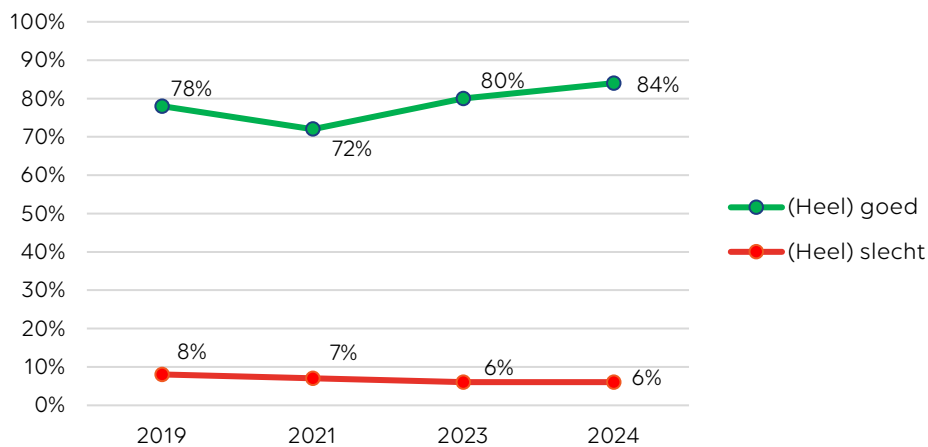

RELATIE OUDERS EN LERAREN

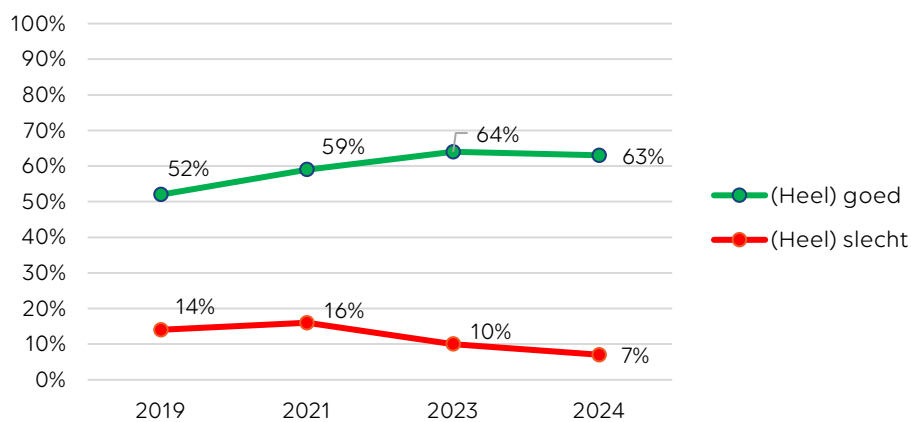
Een meerderheid van de ouders is al jaren positief over het contact met de leraren van hun kind. Dit is belangrijk, want deze leraren zijn het eerste aanspreekpunt binnen de school. Bovendien zijn ouders de afgelopen jaren zelfs steeds positiever geworden over het contact.

Er is wel een duidelijk verschil tussen basis- en voortgezet onderwijs. In het basisonderwijs geeft maar liefst 84% van de ouders aan goed contact te hebben met de leraren van hun kind, terwijl dit voor het voortgezet onderwijs slechts 63% is.

PO: Beoordeling relatie met leraar

VO: Beoordeling relatie met leraar

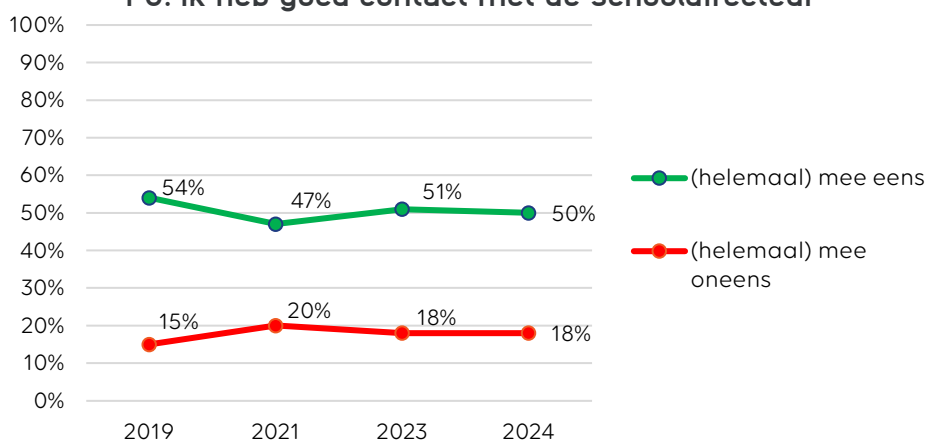

CONTACT OUDERS EN DIRECTIE

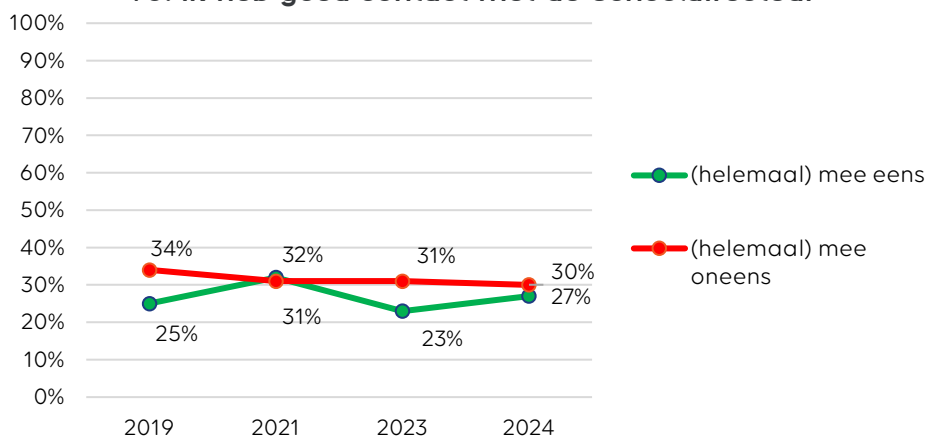
Ondanks dat de relatie met school en de leraar blijft verbeteren, is de kloof tussen ouders en directeur nog even groot. Het aantal ouders dat goed contact heeft met de schooldirecteur blijft over de jaren redelijk stabiel.

Ook hier geldt dat het contact tussen ouders en de schooldirecteur op de basisschool beter is dan op de middelbare school. In het basisonderwijs is ongeveer de helft van de ouders positief, terwijl dat in het voortgezet onderwijs slechts 30% is. Dit is te verklaren doordat ouders in het voortgezet onderwijs verder van de school en daarmee ook van de directeur af staan.

P0: Ik heb goed contact met de schooldirecteur

V0: Ik heb goed contact met de schooldirecteur

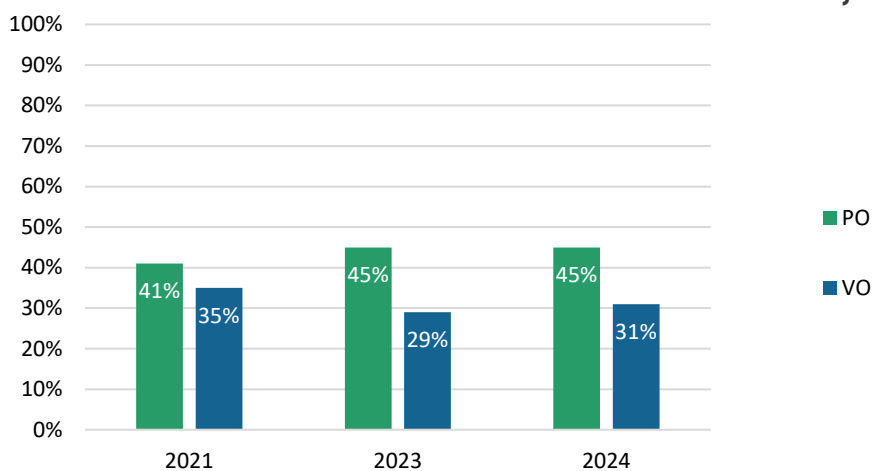

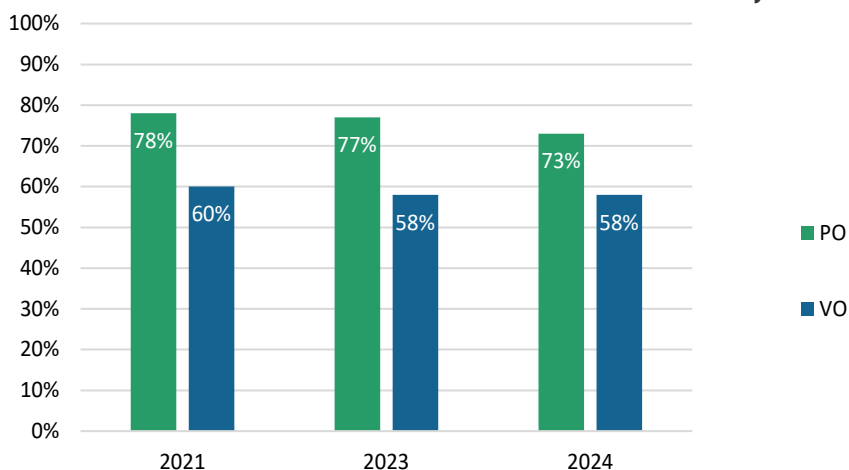
AFSTAND OUDERS EN SCHOOLBESTUUR

Vaak weten ouders de schooldirecteur nog wel te vinden, maar is dat bij het schoolbestuur veel minder het geval. De meeste ouders weten wel onder welk schoolbestuur de school van hun kind valt. Een kleiner aantal ouders weet wie er in het schoolbestuur zitten. Ook hier is duidelijk dat de afstand tussen ouders en het schoolbestuur veel groter is in het voortgezet onderwijs dan in het basisonderwijs.

Ik weet wie er in het schoolbestuur van de school van mijn kind zitten.

Ik weet onder welk schoolbestuur de school van mijn kind valt.

AANBEVELING

Stel een maximumnorm voor de omvang van klassen, scholen en schoolbesturen.

Mijn zoon heeft veel moeite met het systeem school. Maar zijn juf, kom daar niet aan. Zij is fantastisch. Mooi hoe dit los van elkaar kan staan. Hij zal veel van haar leren omdat hij mag zijn wie hij is.

De directrice van de school staat elke ochtend op het plein om de kinderen te verwelkomen. Ze is betrokken, weet wat er thuis speelt en is laagdrempelig in haar benadering.

Mijn kind heeft een leerkracht die ervoor gaat, ondanks dat het soms lastig is. Hij ziet gedrag als communicatie en vraagt: Wat heb jij van mij nodig, zodat het wel lukt?

We hebben er vroeger nooit over nagedacht dat Tibbe hoogbegaafd kon zijn. Toen zijn eerste woorden meteen volzinnen waren, wisten we niet dat dat niet gangbaar was.

GEDRAG

“We hebben er vroeger nooit over nagedacht dat Tibbe hoogbegaafd kon zijn. Toen zijn eerste woorden meteen volzinnen waren, wisten we niet dat dat niet gangbaar was.

Toen we hem serieus lieten onderzoeken was Tibbe net vijf. Op school wilde hij sneller de stof leren dan de andere kinderen. Ook vond de juf het moeilijk om om te gaan met zijn gedrag, wat zij als storend ervaarde. Maar inmiddels weten we dat kinderen die bijzonder gedrag

Toen Tibbe (12) als dreumes net leerde praten, deed hij dat meteen in volzinnen. ‘Goh, wat grappig dat kinderen dat doen’, dachten zijn ouders. Maar toen hun zoon naar school ging, bleek hij een grote voorsprong te hebben in zijn ontwikkeling in vergelijking tot zijn klasgenootjes. Na onderzoek bleek hij extreem hoogbegaafd, en het lukte scholen niet om hem passend onderwijs te bieden. Zijn moeder, Marije Miltenburg, nam zelf het initiatief om hem en later andere kinderen en ouders met hoogbegaafde kinderen te begeleiden.

vertonen, duidelijk proberen te maken dat er iets niet klopt.

BESCHADIGD

We dachten er in eerste instantie aan dat hij hoogsensitief was. De juf volgde daarom een cursus voor hoogsensitieve kinderen. Maar ook daarna ging het niet lang goed, want na een vakantie kregen we het bericht dat onze zoon niet paste op de school. Hij zou zwakbegaafd zijn, dachten ze. We lieten hem testen en hij bleek extreem hoogbegaafd.

UITEINDELIJK WILLEN WE ALLEMAAL HETZELFDE, DAT EEN KIND GELUKKIG IS EN TOT ONTWIKKELING KOMT.

Toen trok de school hun handen er vanaf, want kennis over hoogbegaafdheid hadden ze niet.

Na die school volgden er nog vier andere die hem niet konden bieden wat hij nodig had, ondanks dat sommige het wel wilden. In de tussentijd verdween zijn enthousiasme voor lezen. Hij wilde niet één letter per week, maar ze allemaal tegelijk. Hij begon achter te lopen met lezen en schrijven waar, ondanks waarschuwingen vanuit ons, niets mee werd gedaan. Toen hij van pure frustratie niet meer naar school wilde, is hij een thuiszitter geworden. Hij was zo ernstig getraumatiseerd dat we hem alle tijd hebben gegeven om tot rust te komen en 'uit te deuken'.

OUDERBETROKKENHEID

Daarom is het zo belangrijk dat scholen luisteren naar ouders. Ouders kennen hun kind toch echt het beste. En uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde, dat een kind gelukkig is en tot ontwikkeling komt. En dat lukt alleen maar in samenwerking met ouders. Als leraar kun je vragen: help mij jouw kind te begrijpen.

Inmiddels ben ik erachter dat het zo had moeten zijn, dat ik een hoogbegaafd kind heb. Want dat is nu onderdeel van mijn werk als professional en bij Stichting Hoogbegaafd! Ik heb een achtergrond als jurist dus ik weet waar ik hulp moet halen. Maar er zijn genoeg mensen die dit niet weten. En voor die mensen maken we ons hard. Hiervoor werken we veel samen met Marieke Boon en Lobke Vlaming van Ouders & Onderwijs.

SUCCESVOL

Voor Tibbe hebben we eindelijk een fijne school gevonden in Amersfoort. Daar geldt: "niets moet, alles mag". Voor onze zoon is dat heel passend. Je hoeft er ook geen examens te doen, maar als leerlingen dat willen, kan dat wel. Hij ontwikkelt zich gigantisch; sociaal, emotioneel en ook cognitief. Hij weet zoveel, maar die kennis en kunde haalt hij buiten het standaard onderwijs. Op deze manier laten we hem, en onszelf ook, zien dat er andere manieren zijn om succesvol te zijn en worden.

Hulp van ouders in de school

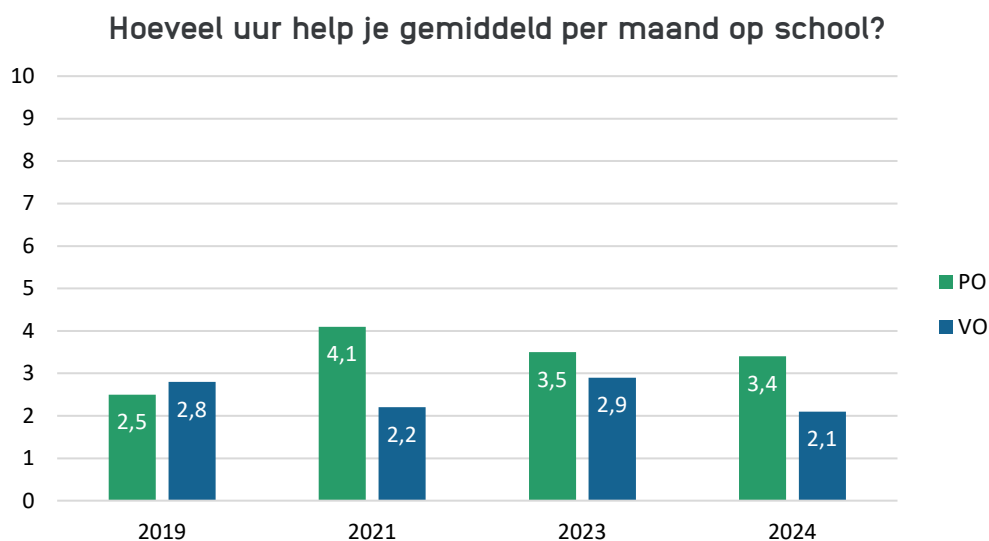
Ouders helpen veel op school en vooral in het voortgezet onderwijs willen ouders zelfs meer doen dan gevraagd.

Ook vinden ouders dat de manier waarop scholen hen betrekken bij de school in de afgelopen 10 jaar is verbeterd.

ouders helpen graag

Veel ouders zien het als hun taak om te helpen op school. Dit blijkt uit de hoeveelheid hulp die zij bieden. In het basisonderwijs helpen ouders gemiddeld 3,5 uur per maand, terwijl dit in het voortgezet onderwijs 2,1 uur is. Deze hoeveelheid hulp blijft redelijk stabiel over de afgelopen jaren.

Er zijn ook ouders die meer willen doen op de school van hun kind, met name theoretisch opgeleide ouders. In het basisonderwijs is dit 1 op de 14, in het voortgezet onderwijs is dit 1 op de 11. Deze ouders zeggen bijna 6 uur per maand te willen helpen op school.

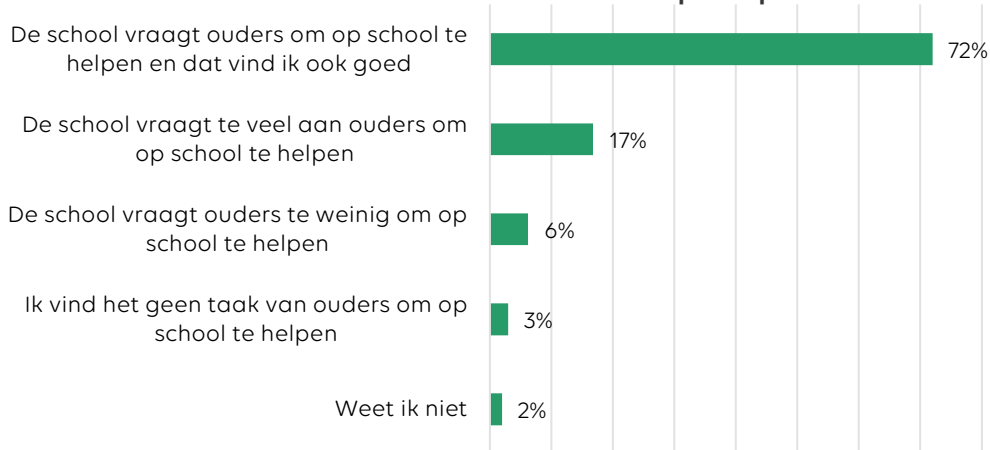

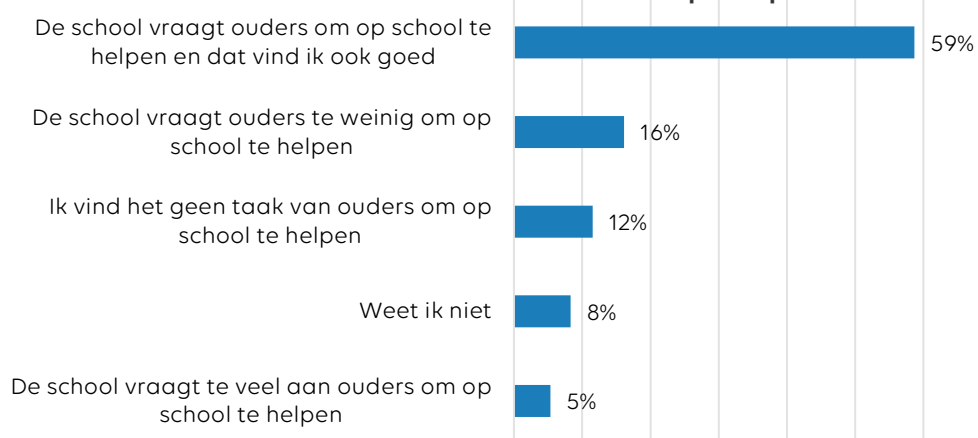
HELPEN OP SCHOOL: DE TAAK VAN OUDERS?

De meeste ouders vinden het normaal om op school te helpen: op de basisschool 72% en op de middelbare school 59%. Er is echter een duidelijk verschil tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Eén op de zes ouders in het basisonderwijs voelt zich overvraagd. In het voortgezet onderwijs wil één op de zes ouders juist meer doen. Het gaat hierbij met name om theoretisch opgeleide ouders. Daarnaast vindt één op de acht ouders binnen het voortgezet onderwijs het niet hun taak om de school te helpen.

P0: Wat ouders vinden van het helpen op school

V0: Wat ouders vinden van het helpen op school

AANBEVELING

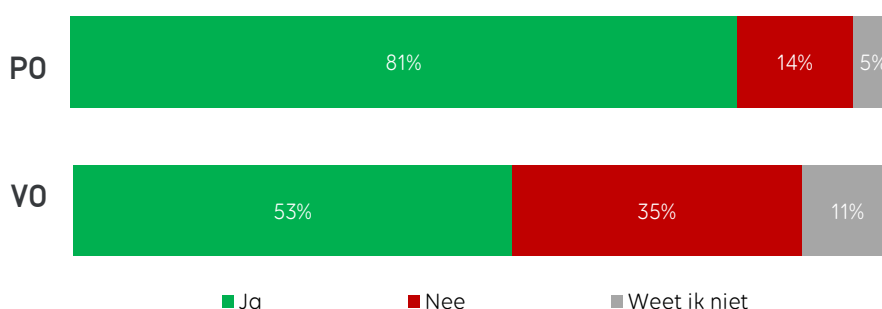
Communiceer binnen het voortgezet onderwijs duidelijk over hoe ouders op school kunnen helpen. Let er binnen het basisonderwijs juist op dat ouders niet overvraagd worden.

COMMUNICATIE SCHOOL OVER OUDERHULP

De tevredenheid over hoe school communiceert over de manier waarop ouders kunnen helpen, verschilt enorm per schooltype. In het basisonderwijs vindt 81% van de ouders dat de school hen voldoende informeert over hoe ze kunnen helpen op school. In het voortgezet onderwijs is dat slechts een kleine meerderheid van 53%. Maar liefst 35% van de ouders op de middelbare school vindt de communicatie vanuit school onvoldoende. Hier is dus werk aan de winkel.

De school informeert ouders voldoende over hoe ouders kunnen helpen op school.

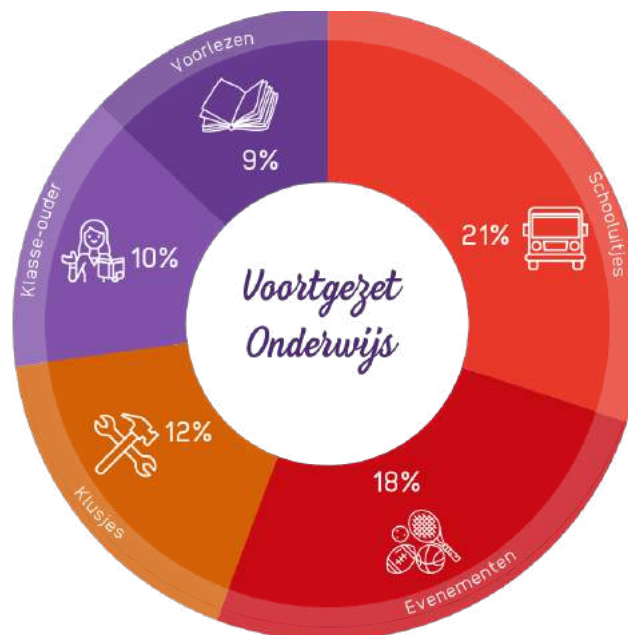
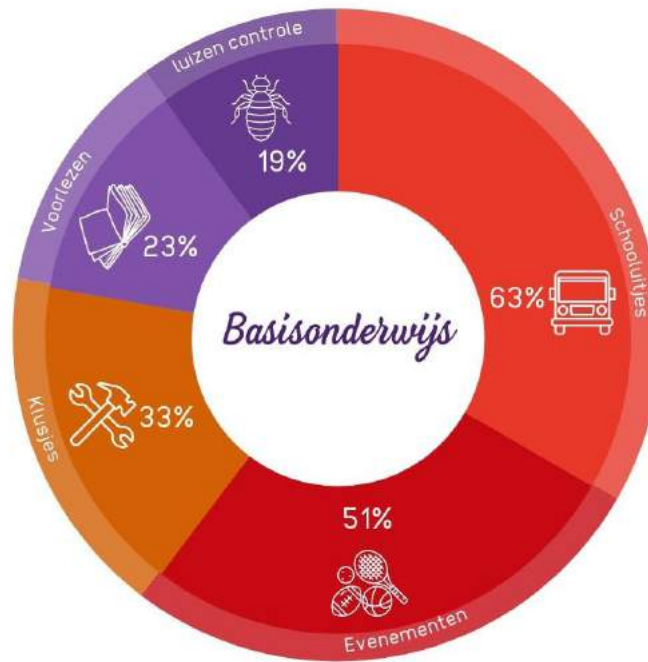

Het gaat nu voornamelijk over activiteiten, feesten en vieringen. Ik zou wel meer willen weten over opbrengsten en kwalitatief lesaanbod.

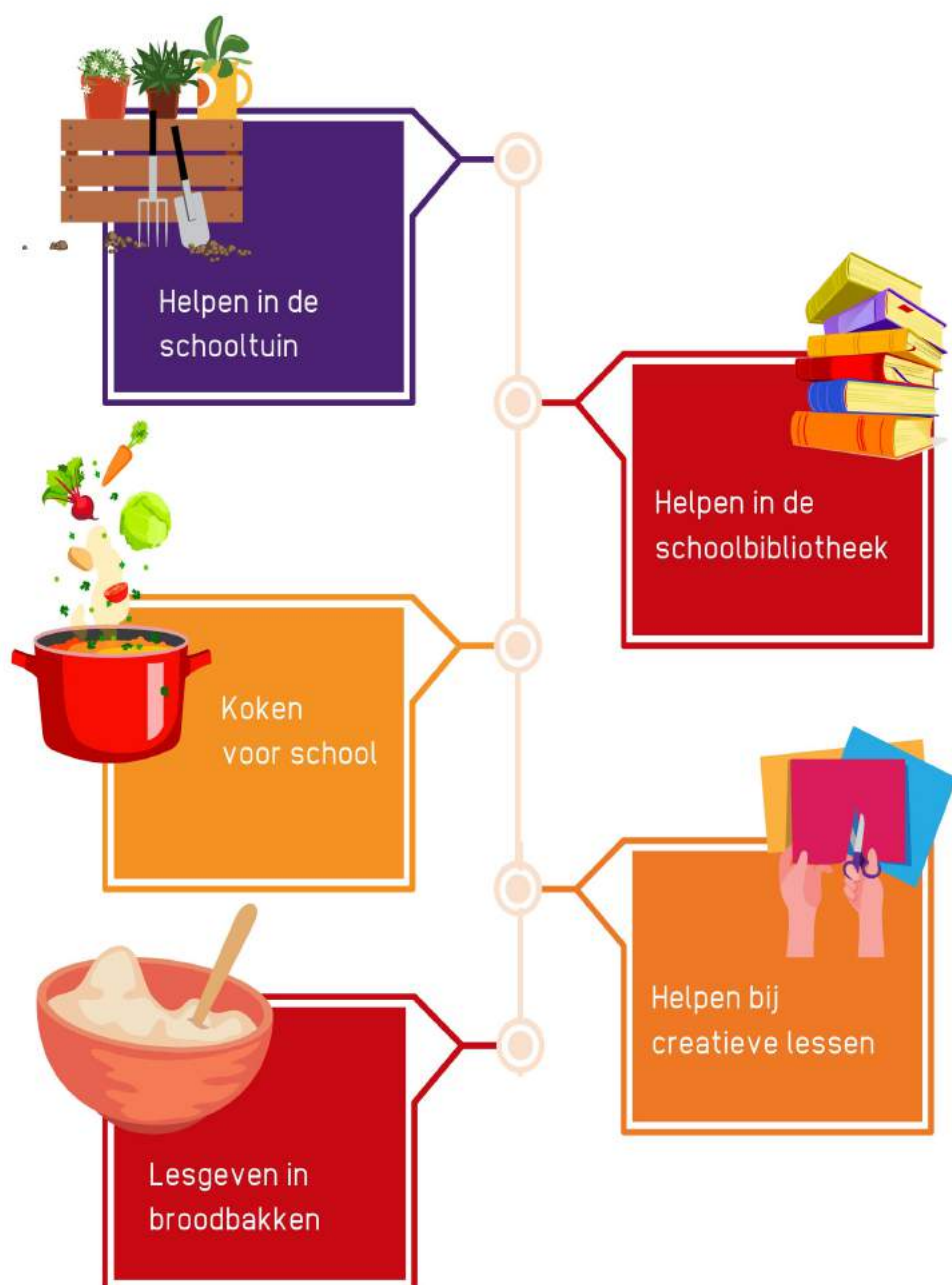
Voor corona waren er taken per week of per maand waar de school ouders voor vroeg om te helpen. Nu zijn het alleen voor uitstapjes en bepaalde knutselactiviteiten en luizencontroles, ik vind dat persoonlijk wel jammer.

WAT OUDERS ALLEMAAL DOEN OP SCHOOL

WAT OUDERS ALLEMAAL DOEN OP SCHOOL

Een advies vanuit het hart:

*1 + 1 = 3 als je
ouderbetrokkenheid goed
benut.*

Al tien jaar lang is Arline Spierenburg werkzaam bij Ouders & Onderwijs, waar ouderbetrokkenheid een centrale rol speelt. We spraken met haar over de veranderingen in ouderbetrokkenheid en waarom dit thema voor scholen vaak zo lastig is.

WAAROM IS OUDERBETROKKENHEID BELANGRIJK?

“Ouderbetrokkenheid geeft een completer beeld van een kind”, legt Arline uit. “Door school- en thuisverhalen samen te voegen creëer je een veel breder en dieper inzicht. Leerkrachten zien soms een kant van een kind, die er thuis misschien helemaal niet is. Een advies vanuit het hart: 1 + 1 = 3 als je ouderbetrokkenheid goed benut.”

WAAROM HEEFT OUDERBETROKKENHEID EEN NEGATIEF IMAGO?

“Wat ik heb gemerkt in de afgelopen jaren, is dat er meer ouders zijn die het lastig vinden om het gesprek met school aan te gaan. Ze willen niet teveel vragen. Ouders stellen het gesprek uit totdat een

situatie uit de hand loopt, ouders wel naar school gaan en het dan escaleert. En dan word je door de school wel als vervelende ouder gezien.”

WELKE VOORROEDELEN ZIJN ER OVER OUDERS DIE MINDER OP SCHOOL VERSCHIJNEN?

“Vaak denkt men dat minder aanwezige ouders niet betrokken zijn, maar dat klopt niet altijd. Scholen moeten maatwerk bieden en begrijpen waarom ouders soms afwezig zijn. Is het een taalprobleem? Of kan de ouder de ouderbijdrage niet betalen? Ik ken een Rotterdamse school die hiermee worstelde. Die directeur besloot elke dag bij de deur te gaan

staan en koffie en thee te schenken en in gesprek te gaan met elkaar.”

WAAR LIGT DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN SCHOLEN BIJ OUDERBETROKKENHEID?

“De rol van scholen begint al bij de lerarenopleiding”, vindt Arline. “Veel studenten op de pabo vinden het leuk om met kinderen te werken. Dat is fijn, maar de ouders krijg je er ook bij. Het opbouwen van vertrouwen en relaties met ouders en school moet onderdeel zijn van de lerarenopleiding. ”

HOE KUNNEN SCHOLEN VADERS MEER BETREKKEN?

“Scholen kunnen vadervriendelijke activiteiten organiseren, zoals voetbaltoernooien of andere klussen rondom school. Ook kan de school zich meer aanpassen aan wat de samenleving vraagt. Door afspraken niet direct na schooltijd in te plannen, maar later op de dag, kunnen we niet alleen het belang van de leraar vooropstellen, maar ook een keer die van de ouder. ”

WAAROM IS OUDERBETROKKENHEID BELANGRIJK VOOR DE SCHOOLPRESTATIES?

“Als het wat minder goed gaat met een leerling op school, dan is het fijn dat je van tevoren in de relatie hebt geïnvesteerd.

Als ouders van tevoren al weten dat ze altijd welkom zijn en altijd vragen mogen stellen, dan weten ze je te vinden. Als er zich thuis dingen afspelen die van invloed zijn op het gedrag op

school, dan is het net zo belangrijk dat de leraar daarvan op de hoogte is. Want dan kan die het beter plaatsen. ”

HOE ZAG JE OUDERBETROKKENHEID VERANDEREN IN 10 JAAR?

“We hebben te maken gehad met corona en dat heeft best veel impact gehad. Ouders moesten veel taken van school overnemen, zoals thuis lesgeven. Je zag dat sommige ouders onder de indruk waren van het werk van de leraar, omdat ze het nu zelf moesten doen. Maar je zag ook dat ouders doorkregen dat het werk van sommige leraren onder de maat was.

Aan de andere kant kregen sommige scholen door dat het eigenlijk wel fijn was dat ouders niet op school konden komen en de school lekker hun ding kon doen, zonder dat er over de schouder werd meegekeken.

Sinds corona is dat nog niet helemaal hersteld naar hetzelfde niveau als wat het daarvoor was. En dat merk je ook aan de telefoon. Ouders moeten hard werken om betrokken te worden bij het onderwijs van hun kind. ”

3

Samenwerking ouders en school

De samenwerking tussen ouders en school is de afgelopen 10 jaar verbeterd. Dit is heel fijn, want een goede samenwerking leidt tot betere schoolprestaties en welzijn van kinderen. Ook de informatie die school geeft is meestal goed en oudergesprekken verlopen positief. Ouders geven aan dat ze het liefst drie of vier keer per jaar op school komen om over hun kind te praten.

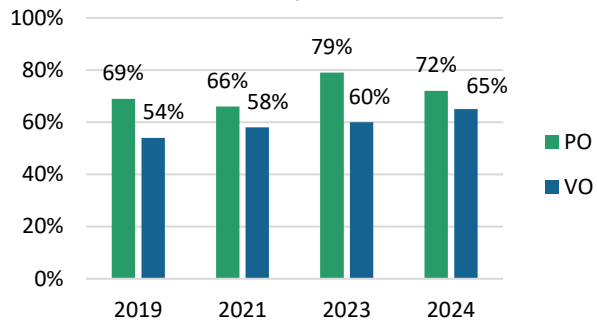
---

ouders steeds positiever over samenwerking

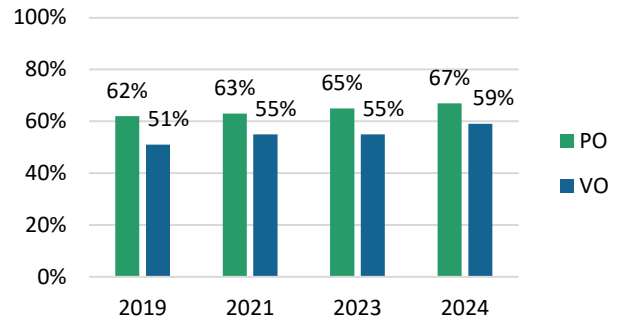
De afgelopen 10 jaar zijn ouders steeds positiever geworden over de samenwerking vanuit school. Twee op de drie ouders vindt dat de school hen voldoende betreft bij het onderwijs aan hun kind, goed samenwerkt met ouders, hun inbreng serieus neemt, beslissingen over het kind samen met ouders neemt, en gemaakte afspraken nakomt. Ook zoekt de school contact met ouders als er vragen of problemen zijn. Bijna een kwart van de ouders vindt dat de manier waarop de school ouders bij de school betreft de afgelopen 10 jaar verbeterd is. Over het algemeen zijn ouders met een kind op het basisonderwijs positiever dan ouders met een kind op het voortgezet onderwijs. Toch is helaas ook één op de zeven ouders negatief over de samenwerking met school.

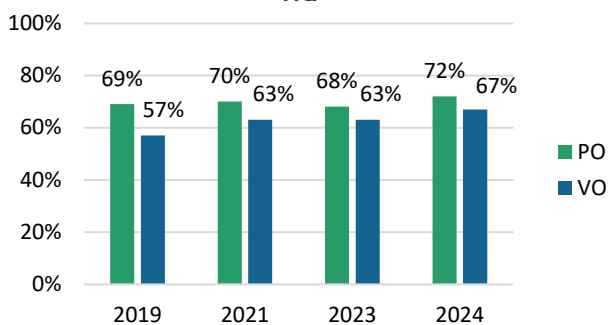
De school betreft mij bij het onderwijs aan mijn kind

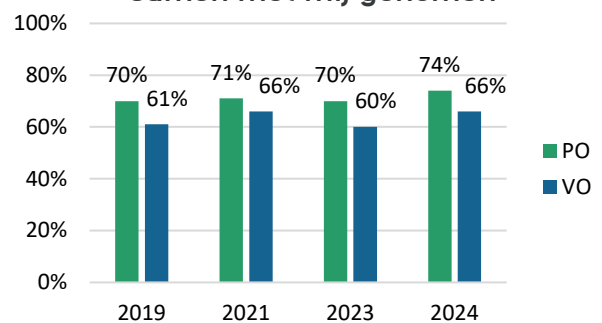
De school neemt mijn inbreng serieus

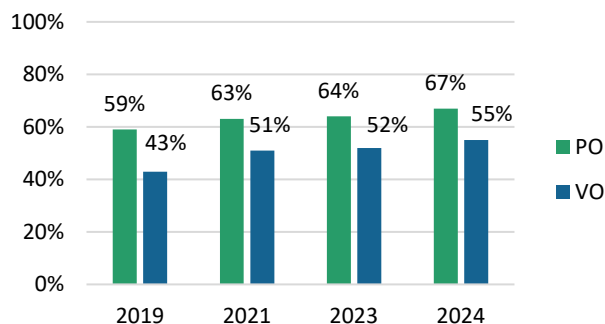
De school komt gemaakte afspraken na

Beslissingen over mijn kind worden samen met mij genomen

De school werkt goed met mij samen

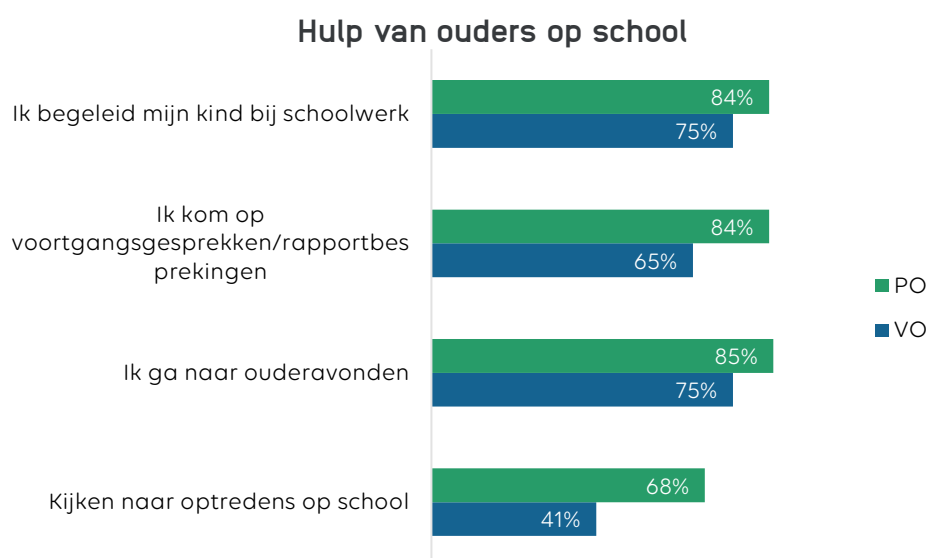

OUDERBETROKKENHEID

Ouders zijn direct betrokken bij de ontwikkeling van hun kind. De meeste ouders zijn aanwezig bij ouderavonden, voortgangsgesprekken en optredens van hun kind op school.

Daarnaast begeleiden veel ouders hun kind ook thuis bij het schoolwerk. Naarmate het kind ouder wordt, neemt de actieve betrokkenheid van ouders af. Het valt op dat vrouwen zich vaker bezighouden met hun kind op school en dat theoretisch opgeleide ouders de school vaker en makkelijker weten te vinden voor vragen en informatie. Ouders met een niet-Nederlandse achtergrond komen minder vaak op voortgangsgesprekken.

AANBEVELING

Formuleer binnen ieder schoolbestuur een heldere, constructieve visie op ouderbetrokkenheid.

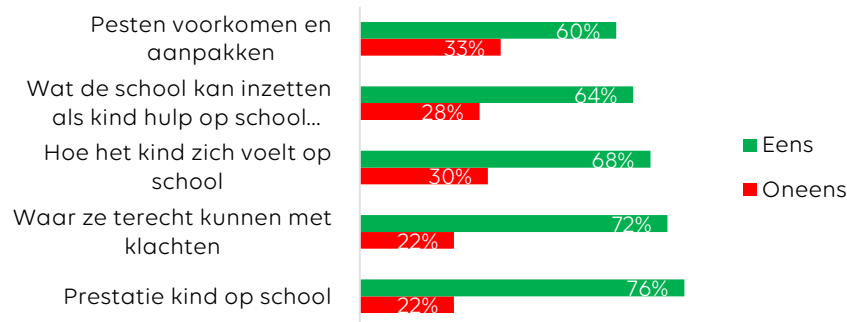
INFORMATIE VANUIT SCHOOL

Al jaren beoordeelt de meerderheid van de ouders de informatie vanuit school positief. Bijna twee derde van de ouders voelt zich goed geïnformeerd over wat er speelt op school. Tegelijkertijd voelt één op de zes ouders zich onvoldoende geïnformeerd.

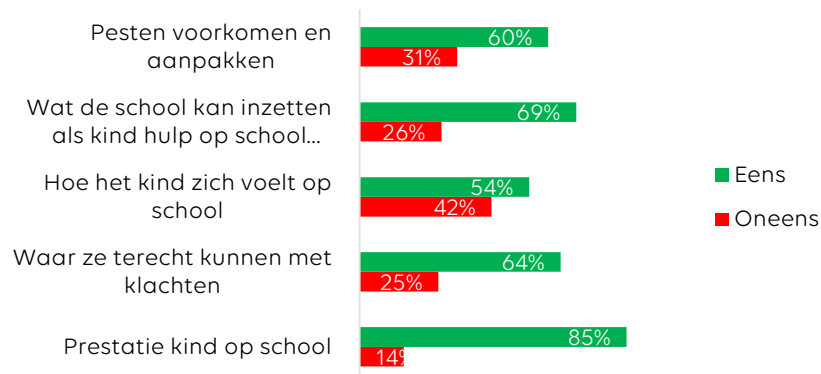
Ouders voelen zich goed geïnformeerd over de prestaties van hun kind op school. Dit geldt vooral voor ouders met een kind op het voortgezet onderwijs. Bovendien weten de meeste ouders waar ze terecht kunnen met klachten en welke hulp de school in kan zetten als hun kind extra hulp nodig heeft op school.

Over de informatie over het voorkomen en aanpakken van pesten en over hoe hun kind zich op school voelt, zijn ouders minder positief. Met name in het voortgezet onderwijs is daar nog werk te verzetten. In het basisonderwijs is twee derde van de ouders positief en één derde negatief, terwijl in het voortgezet onderwijs 54% ouders tevreden is en maar liefst 42% ontevreden.

PO: De school informeert mij voldoende over..

VO: De school informeert mij voldoende over..

AANBEVELING

Informeert ouders tijdig, actief en in begrijpelijke taal over hun rechten en plichten.

OUDERGESPREKKEN

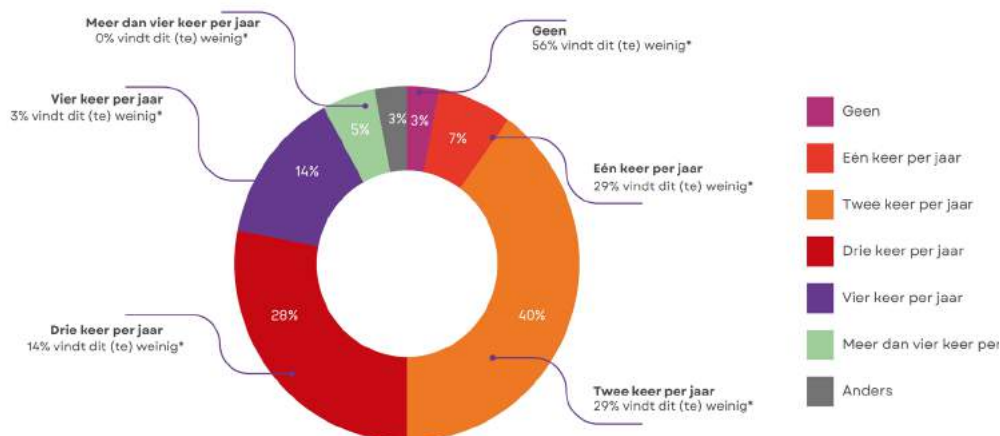
Een belangrijk onderdeel van het contact tussen ouders en school zijn de gesprekken die ouders op school hebben. Op de meeste scholen worden ouders twee of drie keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek.

Eén derde van de ouders die één of twee keer per jaar op school uitgenodigd wordt voor een gesprek vindt dit te weinig. Van de ouders die drie gesprekken per jaar hebben vindt nog maar 14% dit niet genoeg. Bij vier gesprekken per jaar zakt dit zelfs naar 3%. Daarom raden we scholen aan om ouders in ieder geval drie of vier keer per jaar uit te nodigen voor een gesprek.

Het aantal gesprekken kan niet snel te veel zijn. Slechts 4% van de ouders met vier oudergesprekken per jaar vindt dit te veel. Theoretisch opgeleide ouders hebben vaker behoefte aan meer gesprekken op school.

Over de inhoud van de oudergesprekken zijn ouders blij. De gesprekken sluiten aan bij de behoefte van 71% van de ouders en 84% voelt zich vrij om alles te vragen of bespreken.

Aantal oudergesprekken op school

* Hoeveel keer jaar nodigt school je uit voor een gesprek op school? Antwoord op de vraag: Wat vind je hiervan?

AANBEVELING

Zorg op iedere school jaarlijks voor minimaal drie gesprekken met ouders.

Het betrekken van de ouders is vaak ook afhankelijk van de directeur, deze wisselen nogal eens op de school van mijn kind.

Wij hebben, na een periode van thuiszitten van onze dochter, een school gevonden die samen met de zorginstelling, met onze dochter en ons als ouders zo bijzonder goed heeft samengewerkt.

Zij begrepen heel goed dat traumatische schoolervaringen voor het kind ook voor ouders traumatisch zijn, en het opbouwen van vertrouwen tijd kost.

Wát een bijzondere school!!

Als we niet voor hem hadden gevochten, was hij terechtgekomen in het speciaal onderwijs. Dan was het net alsof je een plantje in de verkeerde aarde zaait. Hij zou niet goed groeien.

Op 10-jarige leeftijd verhuist Milano van Groningen naar zijn grootouders in Almere. Daar willen zij hem inschrijven op een school naar keuze. Maar na maandenlang uitstel, blijkt dat de toekomstige school hem vanwege een onvolledige rapportage niet wil aannemen. Grootmoeder Inca Menig en haar man nemen contact op met Ouders & Onderwijs wanneer zij merken dat de school Milano onnodig richting speciaal onderwijs probeert te duwen.

CONTACT MET SCHOOL

“Toen Milano bij ons kwam wonen, was er op zijn oude school een rapportage over hem gemaakt. Hij zou gevochten hebben met een ander kind en daarin ‘primair’ hebben gereageerd. Met schoppen, slaan en schreeuwen. Maar zo kenden we hem helemaal niet. Naar aanleiding van dat verslag wilde de toekomstige school in Almere hem laten onderzoeken door een orthopedagoog. Zo konden ze kijken wat ze voor hem konden betekenen. Ik dacht: ‘wat fijn dat ze daarmee bezig zijn.’ Maar het was coronatijd, dus het onderzoek vond alleen telefonisch plaats.

Vervolgens werd ons bezoek aan de school steeds uitgesteld. Uiteindelijk heeft hij negen maanden thuisgezeten. Want ook de andere scholen in de buurt wilden hem niet aannemen. Die eerste school had namelijk al contact met hen gehad.

We hadden al hulp van de Kinderombudsman gevraagd, een onderwijsconsulent, en zo zijn we ook terecht gekomen bij Marieke Boon, thema-adviseur passend onderwijs bij Ouders & Onderwijs.”

HIJ ZOU GEVOCHTEN HEBBEN. MAAR ZO KENDEN WE HEM HELEMAAL NIET.

BEDREIGING

“Van Marieke hebben we goed advies gekregen. Het bleek dat de school al die tijd zonder ons weten Milano op het speciaal onderwijs probeerde te krijgen. Eén van de leerplichtambtenaren had gezegd dat er geen plek voor onze kleinzoon was op de school van onze keuze, maar wel op het speciaal onderwijs. Daar moesten we hem binnen twee weken hebben ingeschreven, anders zouden ze een melding van mishandeling doen bij Veilig Thuis. Op advies van Marieke en de Kinderombudsman zijn we hier niet mee akkoord gegaan.”

WEIGERING INGETROKKEN

“Uiteindelijk hebben we voor oriëntatie een bezoek gebracht aan een school voor speciaal onderwijs. Maar tijdens de rondleiding schrokken we van wat we zagen. Een leerling stond met zijn hoofd tegen een raam aan te bonken. Een ander raakte in gevecht met een leraar. Het was ongetwijfeld een mooi systeem, maar het was niet waar Milano thuishoorde.

Marieke heeft ons naar verschillende instanties doorverwezen, waaronder de geschillencommissie. Hierdoor heeft er een zitting plaatsgevonden waarin onze zaak is besproken. Daarna is Team Thuiszitters ingeschakeld en het gesprek met hen gaf de doorslag. Die zijn heel fel geweest over het onrecht dat die school Milano heeft aangedaan. Een leerplichtambtenaar heeft toen afgedwongen dat een andere school uit hetzelfde schoolbestuur Milano wel moest aannemen. Daardoor is hij op een fijne school terechtgekomen in de klas van een jonge juf die het met hem aandurfde.”

GOED GEAARD

“Inmiddels zit Milano al twee jaar op een reguliere middelbare school. Als we niet voor hem hadden gevochten, was hij terechtgekomen in het speciaal onderwijs. Dan was het net alsof je een plantje in de verkeerde aarde zaait. Hij zou niet goed groeien.”

4

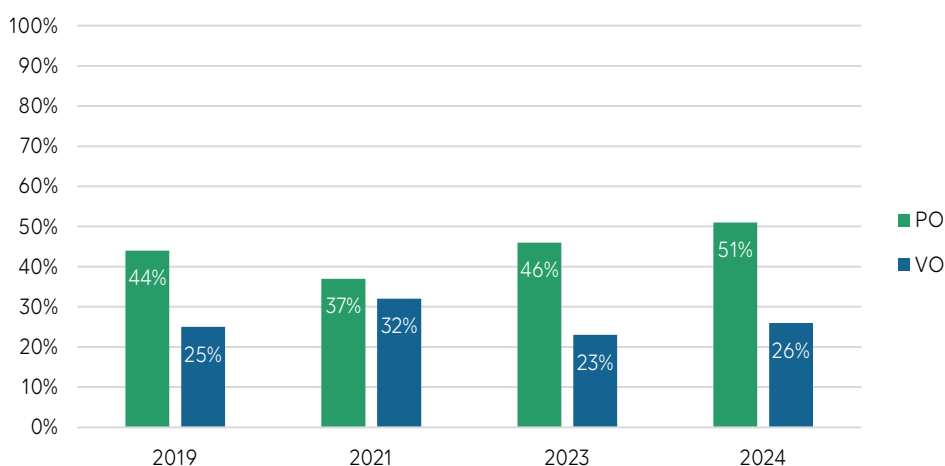
Medezeggenschap

De medezeggenschap in het basis- en voortgezet onderwijs is op papier helder opgezet. De praktijk is weerbarstiger. Al jaren bestaat er een grote kloof tussen ouders en de medezeggenschapsraad (MR). Ouders weten vaak niet wie er in de MR zit en de MR weet de ouders van de school niet goed te bereiken. De ouders die in de MR zitten, zien een grote toegevoegde waarde van hun werk. Zij geven wel aan dat een medezeggenschapskursus bij de start van hun MR-termijn erg waardevol zou zijn.

OUDERS IN DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

Op iedere school is een medezeggenschapsraad verplicht. Het is dan ook niet verwonderlijk dat 8% van de ouders deelneemt in de MR, vaak zijn dit de theoretisch opgeleide ouders. Ondanks het belangrijke werk dat deze ouders doen, is bij de meeste andere ouders onbekend welke ouders namens hen meepraten in de MR. Vooral in het voortgezet onderwijs is de kloof tussen ouders en MR groot.

Ik weet welke ouders er in de medezeggenschapsraad zitten.

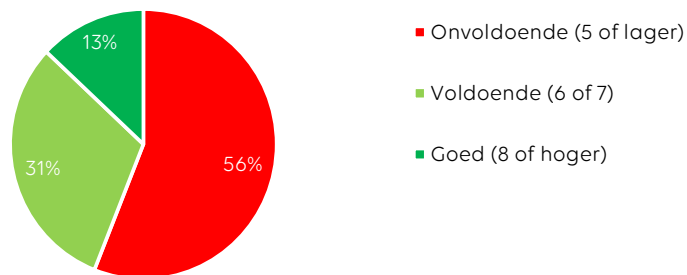
MEDEZEGGENSCHAPSRAAD BEREIKT OUDERS MOEILIK

Uit de eerder uitgebrachte Staat van de MR blijkt dat ouders in de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) moeite hebben om deze kloof te dichten. Ze beoordelen het contact met hun eigen achterban gemiddeld met een 5, waarvan en maar liefst 56% geeft een onvoldoende.

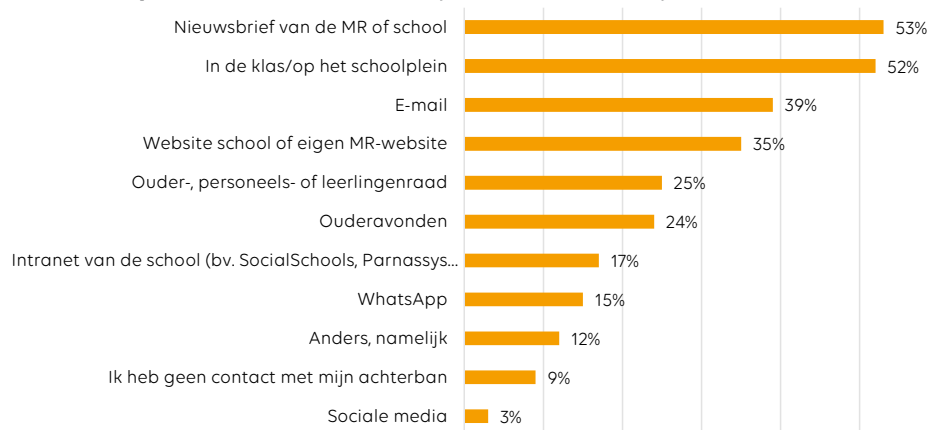
Hetzelfde percentage (G)MR ouders ziet dat ouders geen contact met hen opnemen.

Tegelijkertijd zegt 70% dat contactgegevens makkelijk vindbaar zijn voor ouders én bevraagt 24% regelmatig de ouders van de school. Het contact dat ze met ouders hebben vindt vooral plaats in de klas of op het schoolplein, via schoolnieuwsbrieven, e-mail en de website van de school. Desondanks geeft 20% van de ouders in de (G)MR aan dat ze graag meer mogelijkheden willen om contact op te nemen met andere ouders van de school.

Welk rapportcijfer geef je aan het contact met je eigen achterban?*

Op welke manier heb je contact met jouw achterban?*

*gebaseerd op de antwoorden van 426 (G)MR leden waarvan 198 ouders uit het onderzoek Staat van de MR.'

AANBEVELING

Stel voor meer onderwerpen ouderraadplegingen verplicht en stel eisen aan de vorm van deze raadpleging ouderbetrokkenheid.

ouders van de MR zien toegevoegde waarde

Ouders zijn tevreden met hun deelname aan de (G)MR. Bijna twee op de drie ouders in de (G)MR ziet dat hun activiteiten zichtbaar bijdragen aan de kwaliteit van onderwijs en 82% voelt voldoende ruimte om belangrijke onderwerpen te bespreken. Slechts 2% van de ouders in de (G)MR besteedt meer dan 10 uur per maand aan het werk. Er wordt meestal zo'n vijf tot acht keer per jaar vergaderd.

In mijn MR is voldoende ruimte om onderwerpen te bespreken die ik belangrijk vind.*

De activiteiten van de MR dragen zichtbaar bij aan de kwaliteit van het onderwijs.*

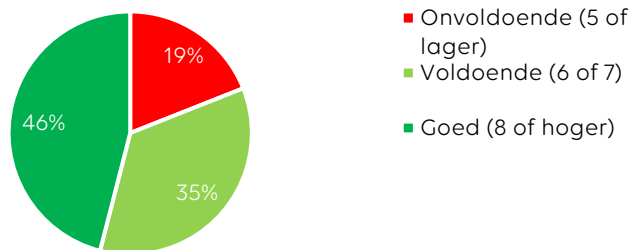
*gebaseerd op de antwoorden van 426 (G)MR leden waarvan 198 ouders uit het onderzoek Staat van de MR.'

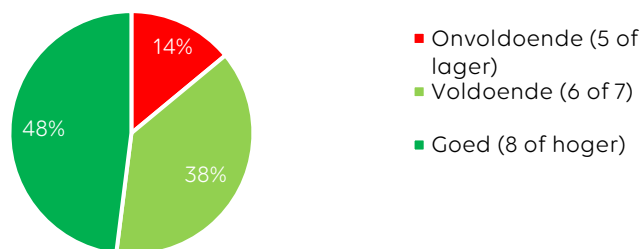
ouders over functioneren (G)MR

De meeste (G)MR-ouders zijn tevreden over het functioneren van hun (G)MR. Toch is er ook behoorlijke ruimte voor verbetering, aangezien bijna één op de vijf een onvoldoende geeft. Over het eigen functioneren binnen de (G)MR zijn ouders iets positiever, maar ook daar geeft 14% zichzelf een onvoldoende. De samenwerking tussen de verschillende geledingen (ouders, personeelsleden en leerlingen) verloopt volgens ouders goed, net als de samenwerking met het bevoegd gezag en schooldirectie.

Welk rapportcijfer geef je aan het functioneren van de MR als geheel?*

Welk rapportcijfer geef je aan je eigen functioneren in de medezeggenschap?*

*gebaseerd op de antwoorden van 426 (G)MR leden waarvan 198 ouders uit het onderzoek Staat van de MR.'

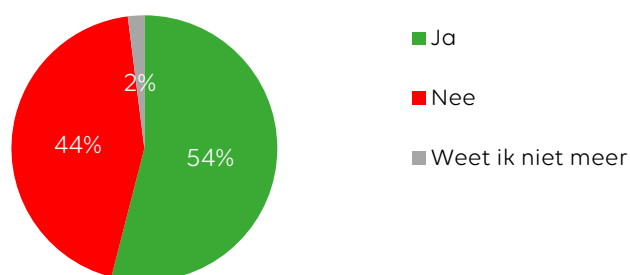
AANBEVELING

Zorg voor ambtelijke ondersteuning voor iedere (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad.

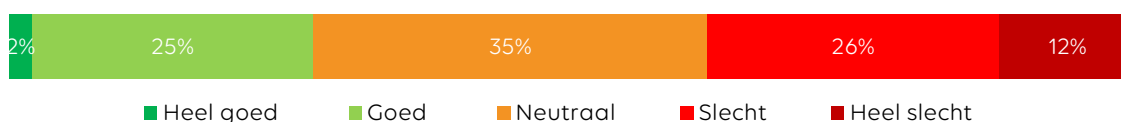
CURSUS VOOR STARTENDE LEDEN WENSELIJK

Ruim twee derde van de ouders in de (G)MR geeft aan over voldoende informatie, kennis, ondersteuning en middelen te beschikken om hun werk goed uit te kunnen voeren. Ruim de helft van deze ouders heeft bovendien een medezeggenschapskursus gevolgd. Bijna al deze ouders heeft de cursus als nuttig ervaren. Van de ouders die geen cursus deden, had 59% dit wel gewild. Helaas geeft maar liefst 38% van de ouders aan onvoldoende te zijn ingewerkt bij het starten van hun termijn bij de (G)MR.

Heb je een basiscursus medezeggenschap gevolgd in je eerste zes maanden als MR-lid?*

In hoeverre ben je goed ingewerkt toen je begon in de medezeggenschap?*

*gebaseerd op de antwoorden van 426 (G)MR leden waarvan 198 ouders uit het onderzoek Staat van de MR.'

AANBEVELING

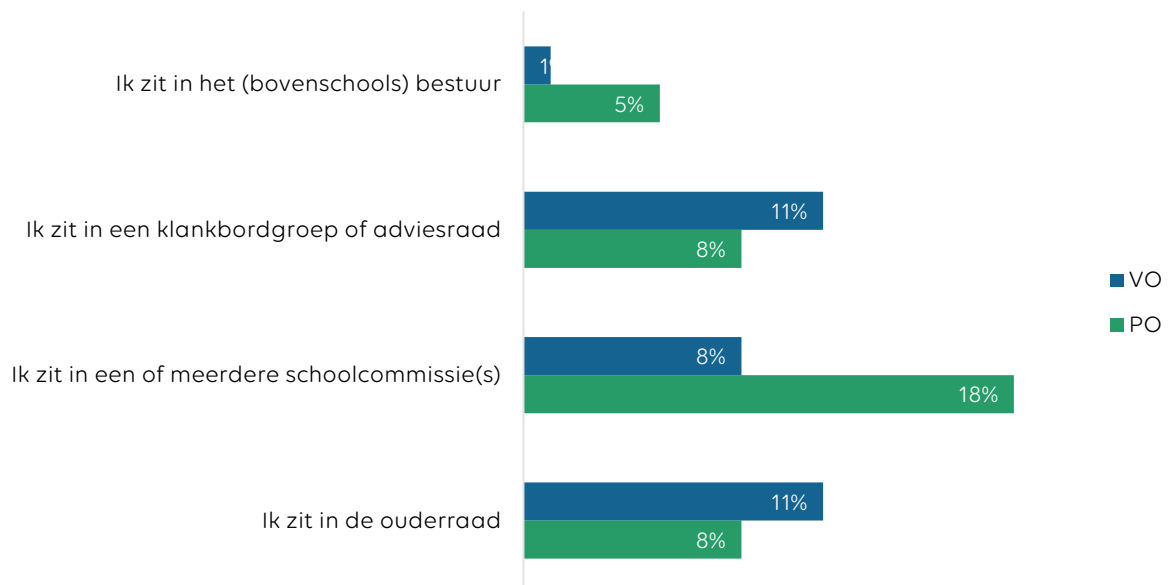
Bied startende ouders in de medezeggenschap standaard een introductie cursus aan.

ACTIEF MEEPRATEN EN BESLISSSEN

Ook buiten de medezeggenschapsraad kunnen ouders meepraten over de school en het beleid. Ze praten mee in de ouderraad, een klankbordgroep, adviesraad of schoolcommissie. Op deze manier voorzien ze de school van belangrijke input. Daarnaast is er natuurlijk nog een kleine groep ouders, vaak vaders, die deel uitmaakt van het (bovenschoolse) bestuur.

Hulp van ouders binnen de school.

Ik krijg regelmatig punten op de agenda en met mijn kritische vragen of tips wordt daadwerkelijk door het bestuur of de schooldirecteuren wat gedaan.

We proberen soms met inloopweken de ouders te spreken. Verder staat er af en toe iets in de nieuwsbrief. Het contact zou beter kunnen.

De MR is een belangrijk orgaan waarmee ouders invloed kunnen uitoefenen op het beleid van school.

Na tien jaar thuisonderwijs, zijn we dit jaar het avontuur aangegaan om het toch weer op een echte school te proberen.

Vanwege zijn autisme en adhd krijgt Reinder (23) tien jaar lang thuisonderwijs. "Hij trok het niet om naar school te gaan." Maar sinds dit jaar heeft hij zich ingeschreven op een mbo-opleiding. Daar leek hij eerst goed van start te gaan, maar nu loopt hij tegen dezelfde én nieuwe problemen aan. Zijn moeder, Sara Stegen, zocht hulp bij onder andere Ouders & Onderwijs.

THUISONDERWIJS

"Na tien jaar thuisonderwijs, zijn we dit jaar het avontuur aangegaan om het toch weer op een echte school te proberen. Op school werkt Reinder weer met een vast lesprogramma, maar vroeger thuis konden we ons eigen tempo bepalen. Ook konden we creatiever met de lesstof omgaan zodat het bij hem paste. Terwijl we in het begin een succesverhaal leken te schrijven, wordt het nu toch moeilijk. We lopen sinds een maand toch weer vast in een systeem dat eigenlijk niet voor hem is gemaakt.

Reinder ging bijvoorbeeld vooruit werken, maar dat werd vanuit school afgeremd. En daar raakte hij door gedemotiveerd. Maar welke werkgever wordt er niet blij van als een werknemer vraagt om lekker acht uur te knallen, om dan het werk af te hebben?

GELIJKWAARDIGE GESPREKSPARTNER

Aan Patrick Woudstra, thema-adviseur mbo, hebben we veel gehad. Hij legde uit hoe het onderwijssysteem werkt, welke onderdelen van het lesprogramma echt verplicht zijn en waar er ruimte zit.

DIT IS ZO'N EILANDJE WAAR JE ALS OUDER EVEN OP KAN STAAN, ZODAT JE VERDER KAN NAVIGEREN.

Reinder heeft vooral moeite bij het vak Nederlands. Veel kinderen met autisme hebben problemen met fictieve opdrachten. Dus als er wordt gevraagd om een blog te schrijven over een niet-bestaande situatie of een neppe klachtenbrief, dan loopt hij vast. Toen kwam Patrick met het geniale idee om Reinder te laten klagen over het hele schoolsysteem, om al zijn boosheid daarover op papier te zetten. En dat heeft gewerkt.

Voor school ben je geen gelijkwaardige gesprekspartner. En daarom vind ik de hulptroepen van Ouders & Onderwijs zo fijn. Dat iemand zegt: jouw zoon is niet de enige die hier tegenaan loopt. Of ons wijst op meer achtergrondinformatie over passend onderwijs, wetten, en nog meer. En daarnaast kon Patrick ons nog een stuk ervaringsdeskundigheid meegeven, omdat hij werkzaam is geweest op het mbo.

Ouders & Onderwijs is er echt voor ons. Dit is zo'n eilandje waar je als ouder even op kan gaan staan, zodat je verder kan navigeren.

EINDE IN ZICHT

Bij Reinder zit er een stuk trauma door zijn uitval in het onderwijs. Dat wil je als ouder niet opnieuw laten gebeuren. We willen niet stranden in het zicht van de haven. Hij mag zijn opleiding systeembeheer (mbo-4) nu in twee jaar doen. Hij moet nog lessen volgen tot de zomervakantie, dan stagelopen en dan is het klaar. Het einde is bijna in zicht.

5

Ouderbetrokkenheid op het mbo

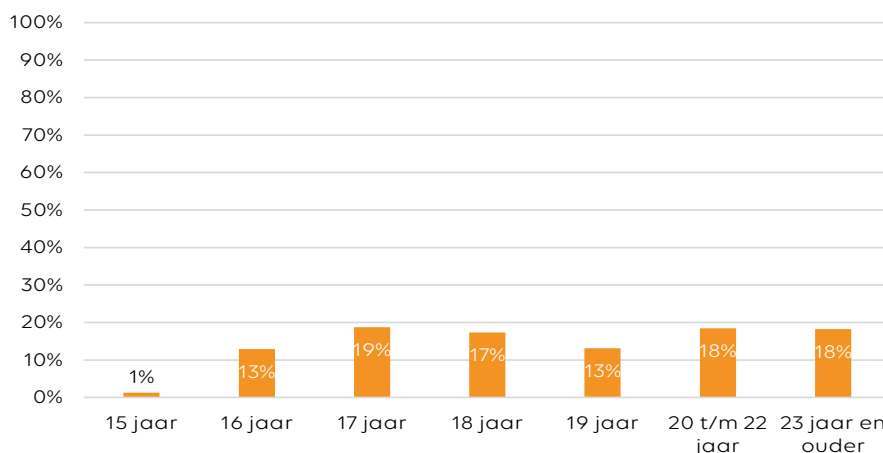
Hoe ouder een kind wordt, hoe verder ouders van de school komen te staan. En dat is ook logisch, want een kind wordt steeds zelfstandiger. Toch moeten we ons realiseren dat ouders belangrijk zijn voor het studiesucces van hun kinderen. Dit geldt niet alleen voor de vele minderjarige kinderen op het mbo, maar ook voor de meerderjarige studenten. Helaas houden mbo-scholen ouders nog te vaak op afstand en is er amper sprake van formele medezeggenschap.

VEEL MINDERJARIGEN OP HET MBO

Op het mbo worden jongeren vooral aangesproken op hun zelfredzaamheid. Ook de term 'studenten' impliceert een bepaalde volwassenheid. Ouders worden nog te vaak op afstand gehouden, ook als een kind zelf wil dat ouders betrokken worden.

Toch moeten we ons realiseren dat we het vaak over minderjarigen hebben als het over het mbo gaat. Van de in totaal bijna 495.000 mbo-studenten zijn er op dit moment zo'n 157.000 minderjarig. Dit betekent dat 32% van alle mbo-studenten minderjarig is. Ten opzichte van hun leeftijdsgenoten op de havo en het vwo wordt van minderjarige mbo'ers veel eerder meer zelfstandigheid verwacht. Terwijl deze jongeren de ondersteuning van hun ouders vaak nog echt nodig hebben, vooral bij studenten met een ondersteuningsbehoefte.

Studenten in het mbo, naar leeftijd

1. OCW in Cijfers

OUDERBETROKKENHEID OOK OP MBO BELANGRIJK

Door een toenemende nadruk op zelfstandigheid staan ouders met een kind op het mbo steeds verder af van het onderwijs. Dit is een gemiste kans. Uit verschillende onderzoeken blijkt namelijk dat mbo-studenten veel hebben aan een passende betrokkenheid van ouders². Ouderbetrokkenheid heeft namelijk een positief effect op leerprestaties en helpt bij het tegengaan van schooluitval. Dit is belangrijk, omdat studenten op het mbo veel vaker uitvallen dan leerlingen op het voortgezet onderwijs³. Daarbij is niet alleen belangrijk hoe ouders hun kind thuis ondersteunen, ook het contact tussen ouder en school én ouderparticipatie zijn van invloed op de student⁴.

INFORMATIE EN SAMENWERKING MBO EN OUDERS

Ouders met een minderjarig kind hebben recht op informatie over de studievoortgang van hun kind, ook als het kind 16 of 17 jaar is. Daar mag de school niet zomaar van afwijken. Op dit moment lijkt dit echter niet de standaardpraktijk te zijn op mbo-scholen. Ouders ontvangen wel informatie, vaak via ouderavonden waar veel ouders aanwezig zijn of via digitale kanalen.

Persoonlijke informatie over het kind op school ontbreekt vaak. En dat is jammer, want ouders die voldoende informatie hebben over de voortgang van hun kind, staan steviger in het gesprek met hun kind³. Met deze informatie kunnen ouders hun kind doelgericht motiveren en ondersteunen. Juist in deze leeftijdscategorie delen kinderen minder met hun ouders, daarom is de informatie vanuit de mbo-school essentieel voor ouders om hun kind te begeleiden. Het contact tussen ouders en de mbo-school vindt vaak pas plaats als het echt niet goed gaat. Dan is het meestal te laat om nog echt iets te kunnen veranderen.

Uit onze inventarisatie onder 76 ouders met kinderen op het mbo blijkt dat een kwart van de ouders vindt dat zij onvoldoende informatie van school ontvangen over de prestaties van hun kind en keuzevakken en/of vervolgopleiding. De relatie en samenwerking is voor de meerderheid van de ouders goed. Echter, over het contact met de mentor en leraren is toch één op de vijf ouders negatief.

2. Boonk L. Exploring, measuring, and evaluating parental involvement in vocational education and training. Open Universiteit, 2020.

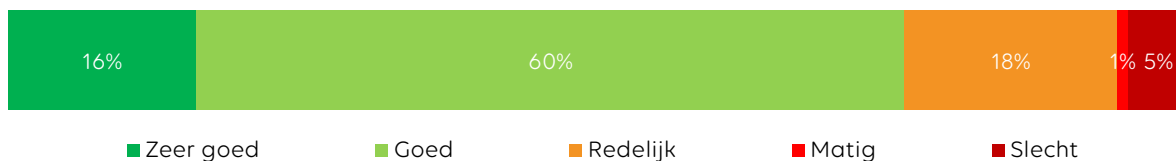
3. WRR. Vertrouwen in de school. Over de uitval van 'overbelaste' jongeren (rapport nr. 83, 2009).

4. Handreiking ouderbetrokkenheid en verzuim op het MBO. 2020.

AANBEVELING

Start ieder schooljaar met een kennismakingsgesprek zodat de mentor en ouders elkaar al kennen en samen een positieve start kunnen maken.

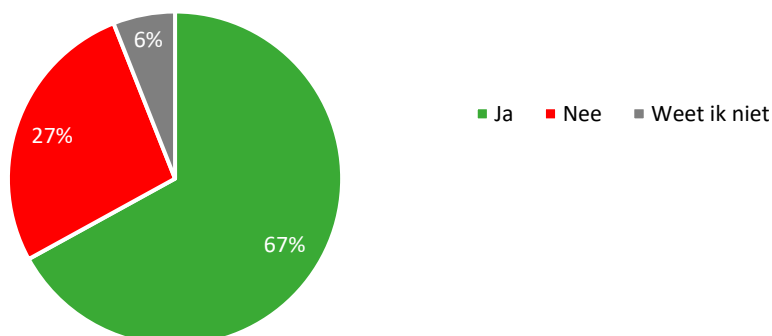
Relatie met de mbo-school

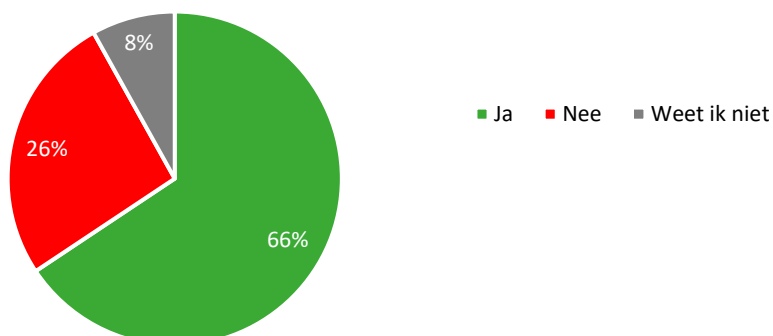
Ik heb goed contact met de leerkracht/mentor van mijn kind.

De school informeert mij voldoende over hoe mijn kind presteert op school.

De school informeert mij voldoende over de keuze van vakken en/of vervolgopleidingen.

AANBEVELING

Betrek ouders regelmatig bij de voortgang van hun kind op school en voorzie ouders tenminste van de informatie over die voortgang.

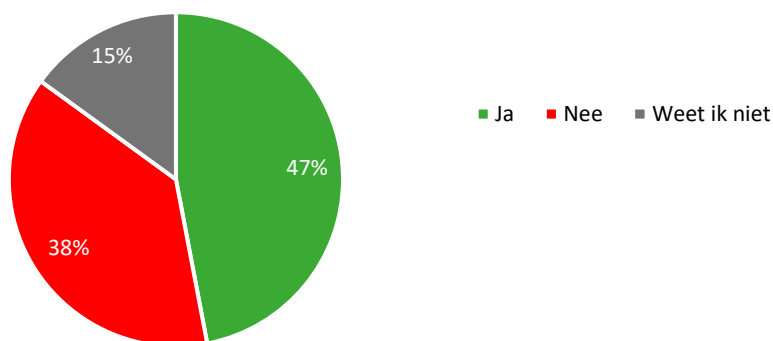

OUDERRADEN OP HET MBO

Ouders in het basis- en voortgezet onderwijs hebben een formele plek om mee te praten over beleid, maar in het mbo is dit niet het geval. Het is niet verplicht om een ouderraad te hebben, mbo-scholen werven er niet actief voor en de rechten van zo'n ouderraad zijn beperkt. Op een aantal initiatieven van ouders na, is de medezeggenschap van ouders in het mbo zeer beperkt.

Zoals eerder aangegeven heeft het betrekken van ouders een positief effect op het studiesucces van hun kind. Het is daarom belangrijk om ouders goed te informeren over hoe zij kunnen meedoen op de mbo-school van hun kind. Uit ons onderzoek onder 76 mbo-ouders blijkt dat 38% zich onvoldoende geïnformeerd voelt over hoe zij deze deelname vorm kunnen geven. Hier ligt dus nog een verbeterpunt voor mbo-scholen.

Het mbo informeert mij voldoende over hoe ik als ouder kan helpen op school.

AANBEVELING

Verplicht mbo-instellingen tot het opzetten van een ouderraad of voer het medezeggenschapsstelsel uit het basis- en voortgezet onderwijs in op het mbo.

Ik zou willen dat de ouders van kinderen van 15 op het mbo meer betrokken worden bij besluiten.

Zelfs al is je kind 18, dan vind ik dat ouders nog steeds op de hoogte gehouden moeten worden. Tenslotte betaalt het merendeel van de ouders ook het onderwijs voor zijn kind.

Ik zou graag willen dat scholen ouders blijven informeren over het reilen en zeilen op school.

*Iedereen kent een mbo'er,
maar niemand kent het mbo.*

Ouders & Onderwijs staat ook klaar voor ouders met kinderen in het mbo. Dit is van groot belang, want ouders spelen een cruciale rol in de ondersteuning van jongeren bij het behalen van hun diploma en het maken van een passende beroepskeuze. Laten we daarom kennismaken met onze nieuwe mbo-adviseur: Patrick Woudstra.

Als je een trein naar je werk neemt en er is een verkeersleider nodig, dan is dat een mbo-student. Bij autopech bel je iemand van de Wegenwacht, opgeleid door het mbo. Hetzelfde geldt voor verpleegkundigen, en ga zo maar door.

Het valt op dat het mbo niet altijd de aandacht krijgt die het verdient, vooral bij beleidsmakers. "Voor velen is het mbo een blinde vlek, ondanks de meer dan een half miljoen jongeren die er studeren. De focus ligt vaak meer op het primair en voortgezet onderwijs. Als ik iets zou willen veranderen, dan is het dat."

"Zonder het mbo zou er niet veel gebeuren. Denk aan de uitvoering van de klimaat- en energietransitie: daar hebben we mbo-studenten voor nodig."

JE BENT 21 JAAR LANG DOCENT GEWEEST OP HET MBO. HOE WAS DIT VOOR JOU?

"Mijn doel als docent was altijd hetzelfde als dat van hun ouders: het beste onderwijs voor hun kinderen. Ik heb een tijd als zorgcoördinator gewerkt om leerlingen met specifieke behoeften te begeleiden. Een van de mooiste succesverhalen is die van een student met een fysieke beperking."

OUDERS HEBBEN VAAK MEER INVLOED DAN ZE DENKEN.

“Door speciale aanpassingen kon ze toch toetsen maken en met de hulp van ambulante begeleiders hebben we een praktijklocatie gevonden die openstond voor mensen met een fysieke beperking. Collega’s waren in eerste instantie sceptisch: ‘Kunnen wij dit wel aan?’ vroegen ze. Maar ik merkte dat als je binnen een team het gesprek aangaat, je tot praktische oplossingen kunt komen. Mensen denken vaak te veel in problemen.”

HOE BELANGRIJK IS OUDERBETROKKENHEID IN HET MBO?

“Het blijft essentieel om ouders te betrekken bij de beslissingen van de school, ook in het mbo. Tijdens ouderavonden kwamen niet alle ouders opdagen. Voor sommigen was de drempel te hoog. We zijn toen actief ouders thuis gaan opzoeken. Een andere benadering, maar het zorgde wel voor meer betrokkenheid.

De vertegenwoordiging van ouders kan veel beter. In het primair en voortgezet onderwijs is een medezeggenschapsraad met ouders verplicht, maar in het mbo niet. Pas als minimaal 25 ouders erom vragen, moet het bestuur naar hen luisteren. Ouders hebben vaak meer invloed dan ze denken.”

WELKE UITDAGINGEN ZIJN ER NOG ROND OM OUDERBETROKKENHEID IN HET MBO?

“Vanuit het perspectief van ouders zijn er verschillende uitdagingen. Vaak vertellen mbo-studenten weinig over school aan hun ouders, vooral als het minder goed gaat. Hetzelfde geldt voor informatie vanuit de school: ouders horen pas iets als er echt een probleem is, wat vaak te laat is om nog in te grijpen. Ouders vinden hun rol vaak lastig; ze willen hun kinderen zelfstandigheid geven, maar ook op de hoogte blijven. Veel ouders voelen zich buitengesloten door de school. Ze krijgen de boodschap van opleidingen dat ze voornamelijk zakendoen met de studenten zelf en niet met de ouders.”

oudersenonderwijs.nl

Nieuwsartikelen.

NIEUWS

NIEUWS

NIEUWS

maart 16, 2022

Einde op school

Ook op de veilbare school en mbou een einde aan de laats nu norden getest...
LEES MEER

maart 16, 2022

Verkiezingen gemeenteraad 2022

Kun je je stem uitbrengen gemeenteradsverkiezingen. Loer de afgelopen weken alle ten inzien dat ze het bus...
LEES MEER

maart 16, 2022

Debat veiligheid op school

'Ik ben geschrokken van de heftige v die dat binnenkomen,' zei minister (prima) en voortges...
LEES MEER

6

Strat
Ouder
&
steu

10 jaar Ouders & Onderwijs

Al 10 jaar werken we bij Ouders & Onderwijs hard om ouders goed te informeren, adviseren en hun belangen te behartigen. Ouders zijn daar gelukkig blij mee en we hebben al veel ouders kunnen helpen. Helaas zien we in het onderwijs maar weinig vooruitgang. We hebben de komende 10 jaar dus nog genoeg te doen.

ouders over 10 jaar onderwijs

In ons onderzoek keken ouders terug op hun ervaringen met school over de afgelopen 10 jaar. Is de situatie binnen verschillende thema's verbeterd of juist verslechterd? Volgens ouders is er vooral veel hetzelfde gebeven: de sfeer op school, de kwaliteit van het schoolgebouw en het aanbod van scholen in de omgeving.

Opvallend is wel dat nog steeds 42% van de ouders druk ervaart om de vrijwillige ouderbijdrage te betalen. Volgens een kwart van hen is deze druk zelfs toegenomen in de afgelopen 10 jaar. Ondanks de aangepaste regels rondom de ouderbijdrage is er op dat gebied nog genoeg te doen.

TAKEN VAN OUDERS & ONDERWIJS

Ouders & Onderwijs helpt ouders door advies en informatie te geven en op te komen voor hun belangen richting de politiek en de onderwijssector. En dat is precies wat ouders van ons verwachten. In ons onderzoek maakten ouders een top drie van wat zij als onze belangrijkste taken zien. Daaruit blijkt dat ouders vooral bij ons terecht willen kunnen met vragen of voor advies. Ook zien veel ouders de belangenbehartiging en het op de hoogte houden van onderwijsnieuws als onze belangrijkste taken.

ADVIESPUNT VOOR OUDERS ESSENTIEEL

In de afgelopen 10 jaar heeft Ouders & Onderwijs meer dan 100.000 vragen van ouders beantwoord. Ongeveer één op de tien ouders uit ons onderzoek heeft weleens contact gehad met het adviespunt. Onder deze groep ouders is maar liefst 86% heel tevreden over dit contact. Slechts 3% geeft aan ontevreden te zijn over het contact met het adviespunt.

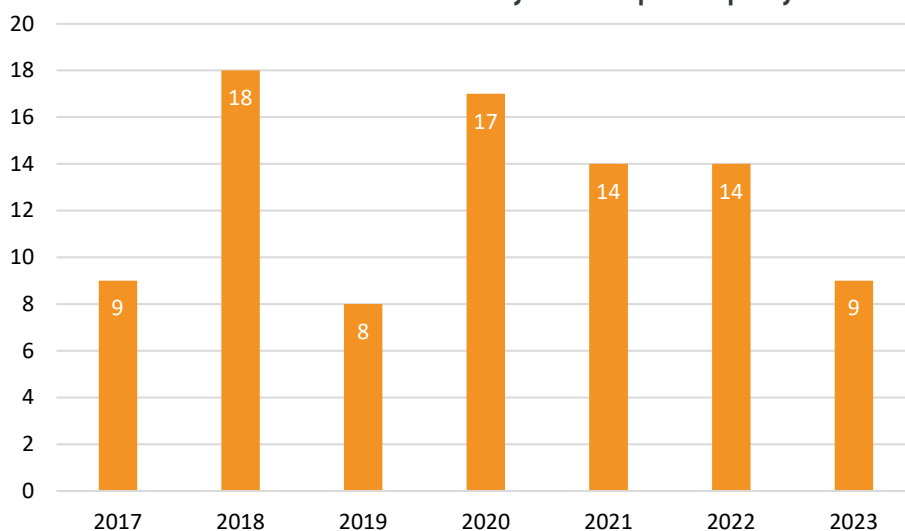
Tevredenheid over contact met het adviespunt

DE STEM VAN OUDERS

Onze belangenbehartiging komt voort uit onze vele contacten met ouders. Via het adviespunt horen we wat er niet goed gaat. Daarnaast onderzoeken we al sinds 2017 via het inmiddels ruim 9.000 ouders tellende Landelijk Ouderpanel wat ouders (representatief) van verschillende thema's vinden. In ons jaarlijkse rapport, de Staat van de Ouder, laten we zien hoe ouders aankijken tegen het onderwijs in Nederland en wat wij vinden dat er nodig is om het onderwijs te verbeteren. Ook komen regelmatig beleidsmakers meeluisteren met ons adviespunt om hen meer inzicht te geven in de praktijk van ouders.

Aantal onderzoeken Landelijk Ouderpanel per jaar

10 JAAR BELANGENBEHARTIGING

In de afgelopen 10 jaar is Ouders & Onderwijs op veel onderwerpen actief geweest. Vooral op het gebied van passend onderwijs en vrijwillige ouderbijdrage is er, mede dankzij onze inzet en hechte samenwerking met andere organisaties, veel veranderd. We zijn nauw betrokken bij en een aanjager van de verbeteragenda voor passend onderwijs.

We maken ons sterk voor onderwerpen zoals ouder-jeugdsteunpunten, thuiszitters, leerlingenvervoer en een landelijke norm voor basisondersteuning op school. Daarnaast heeft onze jarenlange lobby voor de recente wijziging van de regels rondom de vrijwillige ouderbijdrage ervoor gezorgd dat kinderen niet meer uitgesloten mogen worden van activiteiten van de school en is er duidelijkheid gekomen over welke schoolkosten aan ouders gevraagd mogen worden.

Naast deze belangrijke onderwerpen waren we de afgelopen 10 jaar betrokken bij de aanpak van het lerarentekort, de medezeggenschap, mobieltjes in het onderwijs, sociale veiligheid, gezondheidsbeleid op school, de overstap van het basis- naar voortgezet onderwijs, vrije schoolkeuze, klassengrootte, stapelen van diploma's, examens, toets- en prestatiedruk en natuurlijk alle ontwikkelingen rondom corona. Sinds 2022 zijn we bovendien actief voor ouders met een kind op het mbo, om ook daar ouderbetrokkenheid te stimuleren. Tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 2017, 2021 en 2023 hebben we tienduizenden ouders geholpen bij hun politieke keuze met een speciaal voor hen gemaakte kieswijzer.

Beleidsmakers en politici luisteren mee bij het adviespunt.

februari 2022

mei 2022

juni 2022

juni 2022

januari 2024

Belangenbehartiging

Ouders over Ouders & Onderwijs

*Goed dat jullie er zijn!
Fijn dat jullie steeds
zoveel input vragen van
ouders!*

*Fantastisch werk door
Ouders & Onderwijs,
echt een van de
weinige actieve
betrokken organisaties.*

*Ik ben gewoon blij dat er een
dergelijke
onafhankelijke
organisatie bestaat om info te
krijgen en raad te vragen*

*Veel gebeld met Ouders &
Onderwijs. Wij hebben super
veel advies gehad. Alleen met die
advies kom je helaas niet ver
met scholen. Bepaalde dingen
mogen niet, dat wordt dan
verteld vanuit Ouders &
Onderwijs maar scholen hebben
er gewoon lak aan.*

*Makkelijk
toegankelijk en
met een boel
kennis*

*Fijne website met veel en
goede informatie.*

Ouderorganisaties over Ouders & Onderwijs

Al vele jaren trekken Oudervereniging Balans en Ouders & Onderwijs samen op als het gaat om passend en inclusief onderwijs. Samenwerking maakt ons samen sterk! Voor alle ouders van kinderen met een ondersteuningsvraag. Gefeliciteerd Ouders & Onderwijs met het 10-jarig bestaan.

Joli Luijckx – directie Oudervereniging Balans

Ook Voor Werkende Ouders bestaat dit jaar 10 jaar en vrijwel vanaf het begin werken we samen met Ouders & Onderwijs. We trekken samen op bij het Landelijk Ouderpanel, de kieswijzer voor ouders en in verschillende overlegstructuren om ouders te vertegenwoordigen.

De helpdesk en alle kennis en kunde van het team van Ouders & Onderwijs is ongelooflijk waardevol voor ouders en kinderen. Ik verwijs ouders graag door met een specifieke onderwijsvraag. Mijn wens zou zijn dat alle ouders weet krijgen van deze expertise en de ondersteuning die ze bij Ouders & Onderwijs kunnen krijgen. De helpdesk van Ouders & Onderwijs zou in elke schoolgids moeten komen te staan.

Marjet Winsemius – Stichting Voor Werkende Ouders

“Als je het onderwijs geheel opnieuw zou moeten, of mogen, opbouwen, begin je met een lokaal, een groep leerlingen (en ouders) en een leraar. Al het andere zou dienende moeten zijn aan die basis. Dat maakt misschien waarom het zo goed loopt tussen Ouders & Onderwijs en de AOb. Werkend vanuit dat basisprincipe in combinatie met de no-nonsense-aanpak, maakt Ouders & Onderwijs een enorm gewaardeerde én succesvolle speler in de onderwijsfolder.”

Thijs Roovers – Algemene Onderwijsbond

LANDELIJK
**OUDE
PANEL**

LANDELIJK OUDERPANEL: LAAT VAN JE HOREN!

In het Landelijk Ouderpanel praten ruim 9.000 ouders via online onderzoeken mee over onderwijs en opgroeien. Ouders & Onderwijs neemt deze inbreng vervolgens mee in gesprekken en contacten met professionals, overheid en politiek. Daarnaast zoeken we samenwerking met de media om de resultaten brede aandacht te geven. Samen zorgen we ervoor dat de stem van ouders écht gehoord wordt

OVER OUDERS & ONDERWIJS

Ouders & Onderwijs is er voor alle ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd. Ouders kunnen bij ons terecht voor advies en antwoorden op hun vragen. We staan iedere dag paraat via de telefoon, Whatsapp, e-mail en sociale media. Zonder keuzemenu en doorverbinden helpen we ouders een stap verder, ongeacht hoe vaak ze ons bellen. Dat doen we kosteloos, constructief en met toewijding. Alle ouders zijn bij ons welkom. De informatie die we uit onze contacten met ouders halen gebruiken we in onze rol als gesprekspartner voor de politiek, overheid, pers en de onderwijssector. Ouders & Onderwijs levert een bijdrage aan het maatschappelijk debat over onderwijs-gerelateerde onderwerpen. Dit doen we zodat ouders écht een stem hebben.

Over de Staat van de Ouder

ONDERZOEK STAAT VAN DE OUDER

De Staat van de Ouder is een jaarlijkse publicatie van Ouders & Onderwijs. In een groot onderzoek vroegen we ouders naar hun ervaringen en meningen over het Nederlandse onderwijs op het gebied van ouderbetrokkenheid. In totaal hebben 824 ouders meegedaan aan dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op het gebied van geslacht, opleidingsniveau en migratieachtergrond, met een spreiding op de leeftijd van het kind.

ONDERZOEK STAAT VAN DE MR

In 2023 hebben we voor het eerst de Staat van de MR uitgebracht, in samenwerking met Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO), Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) en ROV. Onder 426 (G)MR leden, waarvan 198 ouders, onderzochten we hoe ouders, leerlingen en personeel hun werkzaamheden in de medezeggenschap ervaren. De Staat van de MR is een tweejaarlijkse uitgave.

2024

DE STAAT VAN DE OUDER 2024

Colofon

Projectmanager Ouders & Onderwijs: Lotte Cats- Den Boer

Projectmedewerker: Chantal Dreier- Gligoor

Copy en design: Eline Jellema, Charissa Promes & Petra Hietbrink

Onderzoeksbureau: MWM2 (www.mwm2.nl)

Ouders & Onderwijs, april 2024